

2. LA DESCOBERTA DE L'INSCONSCIENT: EL CAS D'ANNA O.

- Acabada la carrera de medicina, Freud es va desplaçar a París (1885) amb la intenció de seguir els cursos que el Dr. Charcot feia a l'hospital de la Salpêtrière. Al costat de Charcot, Freud va aprendre que els símptomes dels histèrics eren una prova evident de la complexitat d'un psiquisme amagat: l'origen d'aquesta malaltia es trobava en uns conflictes psíquics desconeguts pel propi malalt i que podien ser manipulats mitjançant la hipnosi.

HISTÈRIA

CHARCOT

Més endavant, però, la hipnosi serà substituïda per una nova tècnica que s'anomena de la lliure associacions d'idees: consisteix a deixar que el malalt vagi descabdellant els seus problemes més desconeguts i complexos a partir d'idees aparentment simples i poc rellevants (el malalt construeix cadenes d'idees que el porten a poc a poc al conflicte reprimat).

Imatge: Freud, pasión secreta (1962)

- Quan Freud torna a Viena coneix i es fa càrrec, juntament amb el Dr. Breuer, d'un cas que es coneix amb el nom D'Anna O. Aquesta noia que va caure malalta quan tenia vint-i-un anys, patia un seguit de trastorns que podríem anomenar d'histèrics o neuròtics. L'esdeveniment que va precipitar la malaltia va ser la mort del seu pare, però, ningú no podia esbrinar quina era la causa que una jove excepcionalment culta i intel·ligent no mengés, tingués una tos nerviosa, mals de cap, paràlisis parcials, pèrdua de les sensacions, etc.

- Durant el 1882, la noia va experimentar un trastorn molt semblant a la hidrofòbia: tot i que es moria de set, no podia beure. Freud s'adonà que la malalta experimentava unes lleugeres millores quan mitjançant la hipnosi recordava les experiències passades que provocaven els símptomes neuròtics (curació per la paraula).

ANNA O. I EL
GOT D'AIGUA

Cita:

“Podia agafar amb la mà amb el got d'aigua, però tan bon punt el tocava amb els llavis l'apartava d'ella... Per tal de mitigar la set que la turmentava, no bevia sinó fruites aquoses. Quan feia sis setmanes que estava així, un dia, en la hipnosi, va començar a parlar de la seva institutriu anglesa, per la qual no sentia gaire afecte, i va contar, amb exagerats senyals de fàstic, que un dia (quan era petita) havia entrat a la cambra i havia vist que un gosset de l'anglesa, una bèstia repugnant, estava bevent d'un got; però que, per educació, no havia fet cap observació sobre aquest fet. Després d'haver exterioritzat enèrgicament el seu enuig en la relació que n'acabava de fer, i que en el moment en què fou causat havia hagut de reprimir, va demanar aigua, en va beure sense cap dificultat una gran quantitat i es va despertar de la hipnosi amb el got a les mans. Des d'aquell moment va desaparèixer la pertorbació que l'impedia de beure.”

(S. FREUD, *Autobiografia*)

- No hi ha cap dubte, però, que el mèrit científic més gran de Freud ha estat crear una tècnica terapèutica per tractar les malalties nervioses: les seves investigacions buscaven, en un principi, un mètode per curar la neurosi (en especial la histèria) i van convertir-se poc a poc en una teoria general del psiquisme humà, que explicava l'estructura de la ment i el funcionament de la personalitat humana.

Cita:

“Els records oblidats no es perden: segueixen en possessió del malalt, disposats a sorgir, associats al que ell encara sap. Però existeix una força que els impedeix que es facin conscients. L'existència d'aquesta força es posa de manifest quan un tracta de portar a la consciència els records inconscients que provoquen els símptomes histèrics. (...) La supressió d'aquesta resistència ha mostrat ser indispensable per al restabliment del malalt ja que si aquest arriba a prendre'n consciència, pot arribar a guarir-se.”

(S. FREUD: *Introducció a la psicoanàlisi*)

LA REGRESSIÓ

EL LAPSUS

LA
INTERPRETACIÓ
DELS SOMNIS

